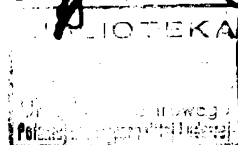

Warszawa, 28 stycznia 1937 r.

URZĄD PATENTOWY

RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

OPIIS PATENTOWY

Nr 24189.

Kl. 8 n, 5/01.

Heberlein & Co. A.-G.
(Wattwil, Szwajcaria).

Sposób wytwarzania wzorów na tkaninach krepowych.

Zgłoszono 1 maja 1934 r.

Udzielono 25 listopada 1936 r.

Pierwszeństwo: 22 maja 1933 r. (Niemcy).

Oddawna są znane tkaniny krepowane, w których krepą jest osiągnąta użyciem przy tkaniu nici nadmiernie skręconych w jednym lub w obu kierunkach. Jeśli takie tkaniny podda się zwykłemu w technice uszlachetniania procesom zwilżania, zwłaszcza przy współudziale kąpiei powodujących właściwe kędzierzawienie, to wskutek działania sił napięciowych nitki przy odkręcaniu się ściągają się w pewnym stopniu i wskutek tego powstają skędzierzawienia określane mianem efektu krepowego.

Stwierdzono, że na tego rodzaju tkaninach można osiągnąć nowe wzory, jeśli na tkaninę działa się miejscami środkiem rozpuszczającym o działaniu pergaminującym przedtem, zanim powstanie efekt kędzie-

rzawienia się wskutek kurczenia się nitek. Okazało się, że przędza poddawana pergaminowaniu w stanie napięcia traci zdolność kędzierzawienia się. Jeśli np. tkaninę Krepp-Georgette ze sztucznego jedwabiu wiskozowego w takim stanie, w jakim wychodzi ona z krosna, nadrukuje się ochroną rozpuszczalną w wodzie, a następnie podda działaniu kwasu pergaminującego (kwasu siarkowego o 50°Bé) w ciągu 8 sek i po wymyciu kwasu w zwykły sposób podda kędzierzawieniu w gorącej kąpiei mydlanej, to kurczą się tylko te miejsca tkaniny, które przedtem były pokryte ochroną, podczas gdy nitki, na które oddziaływał kwas, zachowują swój gładki wygląd. Jeśli tak traktowaną tkaninę suszy się w stanie luźnym, to części pergaminowane tkaniny

tworzą wypukłości lub wgłębienia, odróżniające się od normalnego tła krepowego przezroczystością powstałą wskutek pergaminowania.

Na tkaninach kędzierzawych otrzymywanych w wyniku procesów zwilżania można wspomniane efekty również otrzymać, jeśli skurczone tkaniny rozciągnię się w stanie wilgotnym prawie do stanu pierwotnego wymiaru i po wysuszeniu podda miejscowo pergaminowaniu. Po następnem traktowaniu w kąpielach powodujących kędzierzawienie kurczą się miejsca tkaniny nie pergaminowane, wskutek czego usztywnione przezroczyste miejsca tworzą faliste wypukłości. Na przykład, bawełnianą tkaninę krepową, zawierającą nici skręcone nadmiernie w obu kierunkach (prawo i lewoskrętnie), poddaje się w zwykły sposób np. bieleniu, wskutek czego zostaje ona silnie pokurczona i tworzy krepę. Przy suszeniu napina się tkaninę zarówno w kierunku szerokości, jak i długości, prawie do pierwotnych jej wymiarów i w takim stanie nadrukowuje kleistą ochronę. Następnie poddaje się ją pergaminowaniu za pomocą kwasu siarkowego o 53°Bé w ciągu 10 sek. Po wymyciu kwasu przeciąga się tkaninę przez zwykłą kąpiel do krepowania zawierającą rozcieńczony gorący ług sodowy.

Opisane nowe efekty można wytwarzać na tkaninach krepowych wszelkiego rodzaju, o ile zawierają one przędzę, którą można poddawać pergaminowaniu. Prócz przędzy z włókien roślinnych mogą w grę wchodzić rozmaite przędze jedwabiu sztucznego z regenerowanego błonnika oraz przędze z włókien zwierzęcych, np. nadmiernie skręcone cienkie przędze wełniane i jedwabne. Pergaminowanie może być dokonywane za pomocą najrozmaitszych

znanych środków, np. stężonych kwasów, nieorganicznych soli rozpuszczających błonnik, związków złożonych o charakterze związków amoniakalno-miedziowych. Najkorzystniej jest stosować kwas siarkowy. Najchętniej stosowany jest w praktyce sposób nakładania ochrony, można jednak również stosować bezpośrednie nadrukowywanie zagęszczonego środka pergaminującego.

Tkaniny obrobione według wynalazku można farbować w dowolny sposób, przy czym wskutek silnego powinowactwa do barwników miejsc pergaminowanych powstają różne odcienie. Przy stosowaniu ochrony mogą one zawierać barwniki, które zabarwiają tkaninę. Na uprzednio farbowanych tkaninach można osiągnąć efekty wywabowe, jeśli się do ochrony doda środków wywabiających barwniki.

Zastrzeżenia patentowe.

1. Sposób wytwarzania wzorów na tkaninach krepowych, znamieny tym, że tkaniny, w których znajdują się nadmiernie skręcone nici w stanie napięcia wewnętrznego, poddaje się miejscowemu działaniu środków pergaminujących, a następnie — zwykłej uszlachetniającej obróbce na mokro.

2. Sposób według zastrz. 1, znamieny tym, że tkaniny krepowe poddaje się najpierw obróbce na mokro, następnie suszy się je w stanie napiętym, zarówno w jednym, jak i drugim kierunku, poczem dopiero miejscami pergaminuje.

Heberlein & Co. A. - G.
Zastępca: Inż. J. Wyganowski,
rzecznik patentowy.